

**Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi**

Departament Rynków Rolnych i Transformacji
Energetycznej Obszarów Wiejskich

Metodologia zbierania danych rynkowych w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej

RYNEK JAJ SPOŻYWCZYCH

Opracowała:
Anna Pankiewicz
Tel. (022) 623-16-33
e-mail: anna.pankiewicz@minrol.gov.pl

Warszawa – 2023

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Skup jaj spożywczych	4
1. Obowiązek przekazywania danych rynkowych.	4
2. Zakres przekazywania danych rynkowych.	4
3. Zakres towarów, dla którego prowadzone są notowania.	4
4. Obliczanie ceny skupu	4
5. Rejestrowanie wielkości obrotu.....	5
6. Częstotliwość i terminy przekazywania danych rynkowych	5
7. Wymagania stawiane oprogramowaniu wyliczającemu cenę skupu.	5
III. Sprzedaż jaj spożywczych	5
1. Obowiązek przekazywania danych rynkowych.	5
2. Zakres przekazywania danych rynkowych.	5
3. Zakres towarów, dla którego prowadzone są notowania.	6
4. Obliczanie ceny sprzedaży	6
5. Rejestrowanie wielkości obrotu.....	7
6. Częstotliwość i terminy przekazywania danych rynkowych	7
7. Wymagania stawiane oprogramowaniu wyliczającemu cenę sprzedaży.	7
IV. Kontrole i archiwizowanie dokumentów.....	7
V. PRZEPISY	8

I. Wstęp

1. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) w ramach **Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej (ZSRIR)** prowadzi rolnicze badania rynkowe. Sposób ich prowadzenia polegający na zbieraniu i opracowywaniu informacji o poziomie cen i wielkości obrotów artykułami rolno-spożywczymi, został szczegółowo określony w:
 - a) **ustawie z dnia 30 lipca 2015 r. o rolniczych badaniach rynkowych** (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 1160),
 - b) **rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca br. w sprawie zbieranych danych rynkowych** (Dz.U. z 2021 r. poz. 589 z późn. zm.).
2. Zakres oraz częstotliwość prowadzonych kontroli danych rynkowych przekazywanych przez przedsiębiorców, określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 lipca 2022 r. w sprawie kontroli prawidłowości przekazywania danych rynkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1506).
3. Akty prawne regulujące kwestie badań rynkowych na rynku jaj spożywczych zostały załączone do niniejszej metodologii.
4. Zbieranie danych rynkowych o poziomie cen i wielkości obrotów artykułów jest realizowane jako badanie reprezentatywne.
5. **Na podstawie art. 4 ww. ustawy, przedsiębiorcy, którzy zostali zawiadomieni przez Ministra właściwego ds. rynków rolnych są zobowiązani do nieodpłatnego przekazywania danych rynkowych.**
6. Na rynku jaj spożywczych badaniami są objęte:
 - skup jaj spożywczych;
 - sprzedaż jaj spożywczych.
7. **Kontrola prawidłowości przekazywania danych rynkowych obejmuje wyłącznie skup i sprzedaż jaj spożywczych.**

II. Skup jaj spożywczych

1. Obowiązek przekazywania danych rynkowych.

Zgodnie z § 13 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2021r. w sprawie zbieranych danych rynkowych, obowiązkowi przekazywania danych rynkowych podlega przedsiębiorca, który skupuje jaja spożywcze w celu ich przetwarzania.

Obowiązkowi przekazywania danych rynkowych podlega ww. przedsiębiorca, który otrzyma od ministra właściwego ds. rynków rolnych zawiadomienie o nałożeniu obowiązku raportowania danych rynkowych.

2. Zakres przekazywania danych rynkowych.

Dane rynkowe są zbierane w zakresie:

- a) poziomu ceny skupu (wyrażonej w zł/tonę);
- b) wielkości obrotu (wyrażonej w tonach);

3. Zakres towarów, dla którego prowadzone są notowania

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2021r. w sprawie zbieranych danych rynkowych, raportowaniu danych rynkowych podlegają jaja spożywcze do przetwórstwa spożywczego dla których jest ustalana cena skupu.

4. Obliczanie ceny skupu

Cena skupu (bez podatku VAT) - stanowi średnią cenę płaconą producentowi jaj spożywczych przez przedsiębiorcę skupującego jaja bezpośrednio od producentów, uwzględniającą zastosowane do ceny produktu dodatki lub potrącenia (z wyjątkiem kosztów transportu, składowania, palet oraz ubezpieczenia), obliczoną jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości jaj skupionych w okresie zbierania danych rynkowych, wyrażoną w złotych za tonę jaj.

Ww. cena skupu powinna być wyliczona wg następującego wzoru:

$$C = \frac{W}{I}$$

gdzie:

C - średnia cena netto (bez podatku VAT) skupu jaj wyrażona w zł (dwa miejsca po przecinku) za 1 tonę jaj, w okresie sprawozdawczym;

W - wartość netto wynikająca z faktur zakupionych jaj - wyrażona w zł,

I - ilość zakupionych jaj w okresie sprawozdawczym - wyrażona w tonach.

5. Rejestrowanie wielkości obrotu

Wielkość obrotu stanowi liczba ton jaj skupionych przez przedsiębiorcę w okresie sprawozdawczym.

6. Częstotliwość i terminy przekazywania danych rynkowych

Rejestrowanie cen i wielkości obrotów dotyczy okresu sprawozdawczego, który dla rynku jaj określono jako jeden tydzień, liczony od poniedziałku do niedzieli.

Dane rynkowe powinny być wysyłane w takim czasie, aby wpłynęły do Ministerstwa najpóźniej do wtorku do godz. 12.00, po upływie okresu sprawozdawczego.

7. Wymagania stawiane oprogramowaniu wyliczającemu cenę skupu.

Wyliczanie ceny skupu jaj powinno być wykonywane za pomocą programów komputerowych.

Oprogramowanie służące wyliczaniu cen powinno umożliwiać szybki dostęp do pełnego wykazu faktur zapłaty za jaja.

III. Sprzedaż jaj spożywczych

1. Obowiązek przekazywania danych rynkowych.

Zgodnie z § 13 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2021r. w sprawie zbieranych danych rynkowych, obowiązkowi przekazywania danych rynkowych podlega przedsiębiorca, który w ostatnim roku kalendarzowym pakował tygodniowo przeciętnie powyżej 100 000 sztuk jaj.

Obowiązkowi przekazywania danych rynkowych podlega ww. przedsiębiorca, który otrzyma od ministra właściwego ds. rynków rolnych zawiadomienie o nałożeniu obowiązku raportowania danych rynkowych.

2. Zakres przekazywania danych rynkowych.

Dane rynkowe są zbierane w zakresie:

- a) poziomu ceny sprzedaży (wyrażonej w zł/100 szt.);

b) wielkości obrotu (wyrażonej w sztukach).

3. Zakres towarów, dla którego prowadzone są notowania

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2021r. w sprawie zbieranych danych rynkowych, raportowaniu danych rynkowych podlegają jaja spożywcze klasy A:

1) według poniższych klas wagowych:

a) XL – bardzo duże: masa ≥ 73 g,

b) L – duże: $73 \text{ g} > \text{masa} \geq 63$ g,

c) M – średnie: $63 \text{ g} > \text{masa} \geq 53$ g,

d) S – małe: masa < 53 g,

2) w podziale na systemy chowu:

a) klatkowy,

b) ściółkowy,

c) wolnowybiegowy,

d) ekologiczny,

dla których jest ustalana cena sprzedaży.

4. Obliczanie ceny sprzedaży

Cena sprzedaży (bez podatku VAT) - stanowi średnią cenę, którą otrzymał producent lub dostawca jaj od nabywcy jaj, uwzględniającą zastosowane do ceny produktu dodatki lub potrącenia (z wyjątkiem kosztów transportu, składowania, palet oraz ubezpieczenia), obliczoną jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości jaj sprzedanych w okresie zbierania danych rynkowych wyrażoną w złotych za 100 szt.

Ww. cena sprzedaży powinna być wyliczona wg następującego wzoru:

$$C = \frac{W}{I} \times 100$$

gdzie:

C – średnia cena netto (bez VAT) uzyskana ze sprzedaży danej klasy jaj i systemu chowu w okresie sprawozdawczym wyrażona w zł/100 szt.,

W – wartość netto sprzedaży danej klasy wagowej jaj i systemu chowu w okresie sprawozdawczym wyrażona w zł;

I – ilość sztuk sprzedanych jaj danej klasy wagowej i systemu chowu w okresie sprawozdawczym.

5. Rejestrowanie wielkości obrotu

Wielkość obrotu stanowi liczba sztuk sprzedanych jaj klasy A, z podziałem na poszczególne klasy wagowe oraz systemy chowu w okresie sprawozdawczym.

Masa jaj jest dodatkową informacją dotyczącą wielkości obrotu. Dane te prezentowane w podziale na klasy wagowe służą m.in. do weryfikacji prawidłowości zaklasyfikowania jaj do danej klasy wagowej.

6. Częstotliwość i terminy przekazywania danych rynkowych

Rejestrowanie cen i wielkości obrotów dotyczy okresu sprawozdawczego, który dla rynku jaj określono jako jeden tydzień, liczony od poniedziałku do niedzieli.

Dane rynkowe powinny być wysyłane w takim czasie, aby wpłynęły do Ministerstwa najpóźniej do wtorku do godz. 12.00, po upływie okresu sprawozdawczego.

7. Wymagania stawiane oprogramowaniu wyliczającemu cenę sprzedaży.

Wyliczanie ceny sprzedaży jaj powinno być wykonywane za pomocą programów komputerowych.

Oprogramowanie służące wyliczaniu cen powinno umożliwiać szybki dostęp do pełnego wykazu faktur za sprzedaż jaj.

IV. Kontrole i archiwizowanie dokumentów

1. Zgodnie z prawem wspólnotowym władze każdego państwa członkowskiego UE są zobligowane do zapewnienia prawidłowej, zgodnej z przepisami wspólnotowymi, jednolitej rejestracji cen z rynku jaj.
2. Służyć mają temu kontrole raportowania cen, które w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami będą wykonywane przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych z częstotliwością raz na 3 lata.
3. Celem sprawnego i właściwego wykonania kontroli, wymagane jest archiwizowanie następujących dokumentów:

- a) wydruku komputerowego wyliczania cen oraz pozostałych danych rynkowych zarówno dotyczących obszaru skupu jak i sprzedaży – przez okres minimum 2 lat,
- b) wszystkich pozostałych dokumentów wymaganych zarówno na mocy Ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych jak i dokumentów księgowo-finansowych – przez okres zgodny z wymogami właściwego prawa.

V. PRZEPISY

A. Akty prawne krajowe:

1. *Ustawa z dnia 30 marca 2001 o rolniczych badaniach rynkowych (Dz.U. 2015, poz. 1160) – tekst jednolity.*
2. *Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2021r. w sprawie zbieranych danych rynkowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 589 z późn. zm),*
3. *Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 lipca 2022 r. w sprawie kontroli prawidłowości przekazywania danych rynkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1506).*

B. Akty prawne wspólnotowe:

1. *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, z późn. zm.),*
2. *Rozporządzenie Komisji (WE) NR 589/2008 z dnia 23 czerwca 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie norm handlowych w odniesieniu do jaj.*
3. *Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/1185 z dnia 20 kwietnia 2017 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 i (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do przekazywanych Komisji powiadomień o informacjach i dokumentach oraz zmieniające i uchylające niektóre rozporządzenia Komisji.*